

# فصل دوم

## جغرافیای انسانی استان آذربایجان

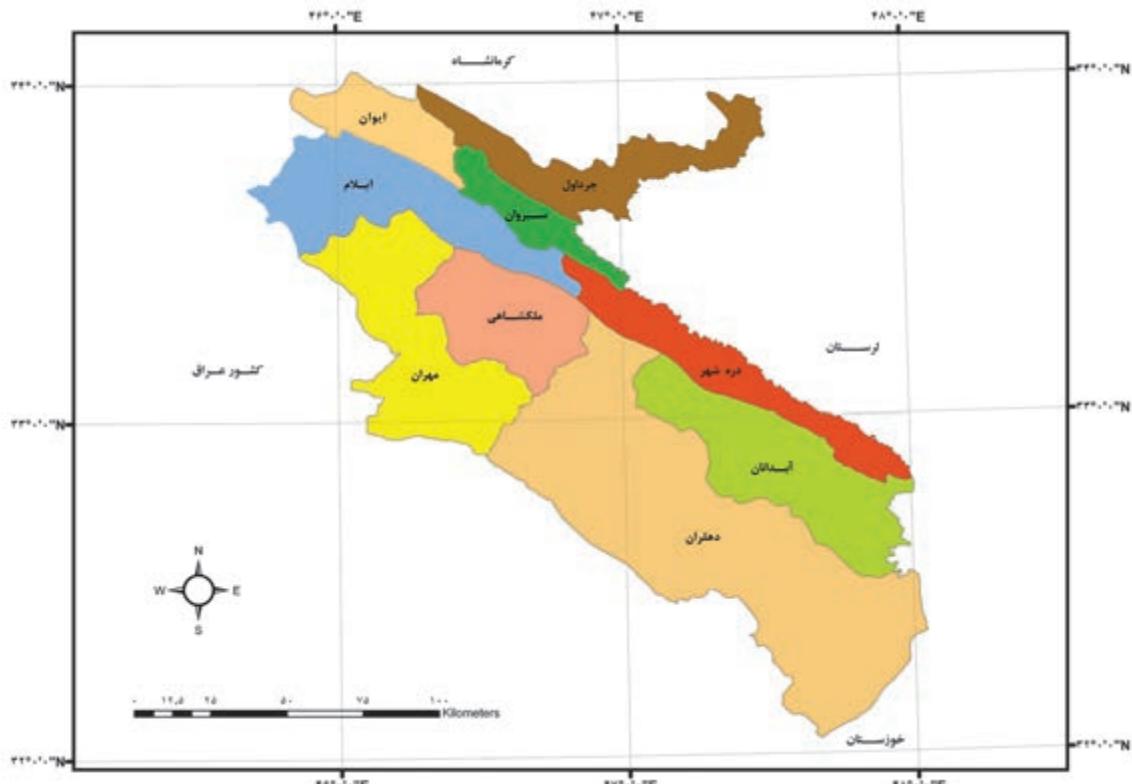




## جغرافیای انسانی استان

### درس ۶ تقسیمات سیاسی استان

براساس آخرین تقسیمات کشوری در سال ۱۳۹۱، این استان دارای ۹ شهرستان، ۲۱ بخش، ۲۳ شهر و ۴۰ دهستان است.



شکل ۱-۲- نقشه تقسیمات سیاسی استان ایلام به تفکیک شهرستان و بخش

#### فعالیت

با توجه به نقشه تقسیمات سیاسی شکل (۲-۱ و ۲-۶) کدامیک از بخش‌های استان در سال ۱۳۸۷ با تصویب هیئت وزیران از مهران جدا شد و به شهرستان تبدیل گردید؟

#### پیشتر پنهان نمی‌شود

ایلام در سال ۱۳۱۶ جزء استان پنجم یعنی کرمانشاه بود. در سال ۱۳۴۳ به فرمانداری کل تبدیل شد و در سال ۱۳۵۳ به علت موقعیت مهم سیاسی و مرزی به صورت استان درآمد.



## بیشترین پهنه‌اندیم



جدول ۲-۱- تقسیمات سیاسی استان ایلام - آبان ماه ۱۳۸۸

جمعیت	شهر	مرکز دهستان	دهستان	مرکز بخش	بخش	آبادی‌های دارای سکنه (تعداد)	وسعت کیلومتر مربع	شهرستان
۱۶۰۳۵۵	ایلام	چالسرا جعفرآباد	دهپایین میش خاص	ایلام	مرکزی	۹۸	۲۱۶۵	ایلام
۵۶۶۹	چوار	مورت گنجوان	ارکوازی بولی	چوار	چوار			
۲۱۹۳۴	آبدانان	انجره هفت‌چشمہ	مسیبی جابر انصار	آبدانان	مرکزی	۶۳	۲۳۸۵	آبدانان
۳۵۲۳	مورموری	مورموری آب انار	مورموری آب انار	مورموری	کلات			
۲۲۳۱	سراب‌باغ	هزارانی سراب‌باغ	چم‌کبود سراب‌باغ	سراب‌باغ	سراب‌باغ			
۲۷۸۸۳	ایوان	سراب نبوت	سراب نبوت	ایوان	مرکزی	۶۹	۹۰۳/۴	ایوان
۲۹۲۶	زرنه	کلان ترن	کلان زرنه	زرنه	زرنه			
۱۸۴۰۰	دردشه	ارمو دشت‌آباد علیا	ارمو زیرین دشت	دردشه	مرکزی	۹۹	۱۴۸۰	دردشه
۳۷۸۴	بدره	ولی‌عصر چشم‌شیرین	دستان هندمینی	بدره	بدره			
-	-	گدارنمک میدان خلف	کولکنی مازین	مازین	مازین			

## جغرافیای انسانی استان

شهرستان	کیلومتر مربع	وسعت	آبادی‌های دارای سکنه (تعداد)	بخش	مرکز بخش	دهستان	مرکز دهستان	شهر	جمعیت
دهلران	۶۸۱۱	۱۲۷		مرکزی	دهلران	اناران	پیشه‌دراز	دهلران	۲۸۳۲۰
				زرین‌آباد	پهله	سیدابراهیم سیدناصرالدین	بردی	میمه	۲۲۸۸
				موسیان	موسیان	ابوغریبو دشتعباس بره‌بیجه	ابوغریبو دشتعباس نهر عنبر	موسیان	۳۰۸۹
شیروان	۲۲۴۶	۲۳۱		مرکزی	سرآبله	آسمان‌آباد	آسمان‌آباد	سرآبله	۹۸۰۴
چردائل				شیروان	سرآبله	شیباب	شیباب	آسمان‌آباد	۵۹۰۸
				لومار	لومار	کارزان زنگوان لومار	کارزان زنگوان لومار	لومار	۲۷۱۴
				هليلان	شرکت توحید	زردلان	پیازآباد شهرک توحید	شهرک	۶۴۲
ملکشاهی				گچی	مهر	گچی	کبیرکوه	مهر	۱۲۲۸
				مهران	مرکزی	محسن‌آباد	اسلامیه	مهران	۱۳۲۷۶
			۱۲	صالح آباد	صالح آباد	هجдан دشت	ریکا	صالح آباد	۱۹۵۶



فعالیت



۱- تقسیمات سیاسی شهرستان محل زندگی خود را با توجه به شکل تکمیل کنید.



## درس ۷ شیوه‌های زندگی در استان

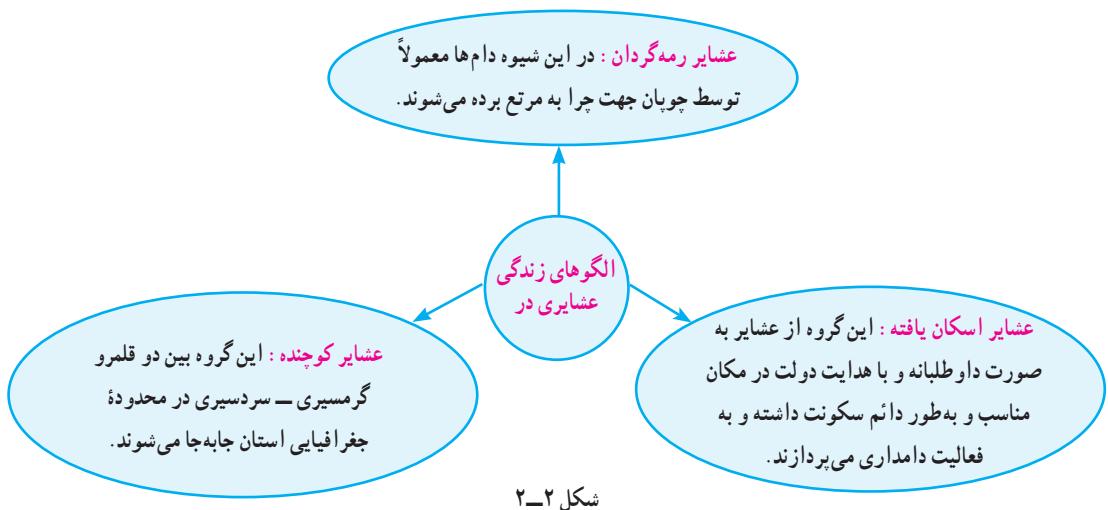


در استان ایلام با توجه به شرایط آب و هوایی و محیط مساعد طبیعی از قدیم سه نوع شیوه زندگی : کوچ نشینی، روستا نشینی و شهرنشینی شکل گرفته است.

### زندگی کوچ نشینی در استان

استان ایلام به دلیل داشتن پوشش گیاهی و آب و هوای متنوع، از گذشته دور شرایط مساعدی را برای زندگی کوچ نشینی فراهم کرده است.





شكل ۲-۲

با اجرای سیاست اسکان عشایر تحولات اجتماعی، توسعه شهرها و روستاهای مشکلات محیطی مانند خشکسالی این شیوه زندگی رو به کاهش است.

جمعیت عشایری استان با تعداد ۹۷۳۶ خانوار و ۵۹۴۲۵ نفر، ۱۱ درصد از جمعیت استان را تشکیل می‌دهند. در استان فاصله بین بیلاق و قشلاق کوتاه است. کوچ‌ها در داخل استان و عمدهاً عمودی است، یعنی کوچ از دشت‌ها به ارتفاعات و پر عکس انجام می‌گیرد.

استان ایلام هر ساله در مراعع قشلاقی پذیرای ایلات معروف بیرانوند، زنگنه و زوله و جمیر از استان‌های مجاور می‌باشد.

اقتصاد عشایر استان : اصلی‌ترین فعالیت جامعه عشایر دامداری است که وجه غالب حیات اقتصادی خانواده‌های عشایری استان را تشکیل می‌دهد. عشایر استان با «۱۳۹۶/۴۸۲» رأس دام ۵۶ درصد از کل دام استان را در اختیار دارند و با تولیدات دامی و برخی از صنایع دستی نقش قابل توجهی در اقتصاد استان ایفا می‌کنند.



شكل ۲-۴ - صنایع دستی عشایر استان ایلام



شكل ۳-۲ - محصولات و تولیدات عشایر استان

## جغرافیای انسانی استان

فعالیت



جدول زیر را کامل کنید:

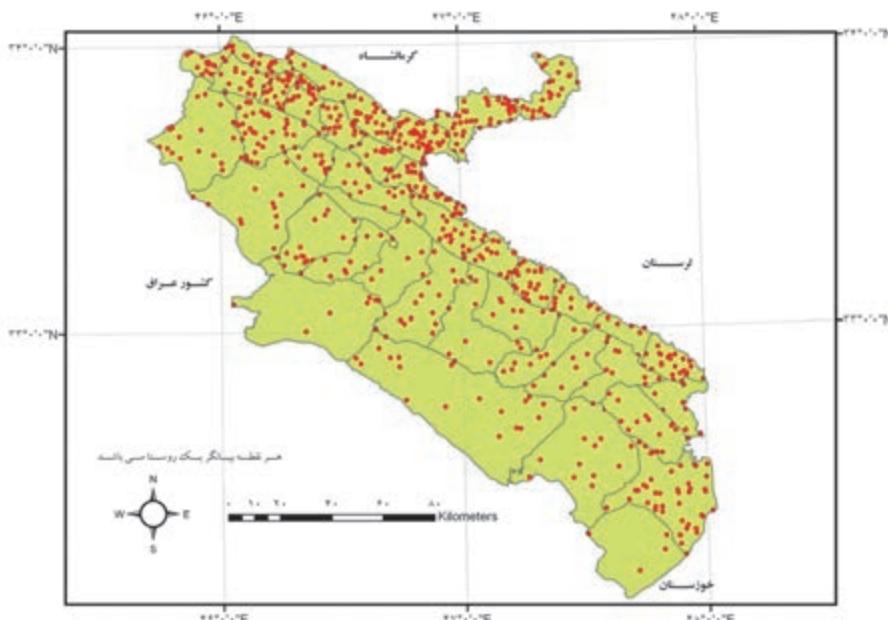
ویژگی فرهنگی - اجتماعی	فعالیت اقتصادی	مشکلات زندگی	شیوه زندگی
			کوچ نشینی

### زندگی روستایی

طبق سرشماری سال ۱۳۹۰، ۳۵/۷۴ درصد (۱۹۹۳۲۷ نفر) از جمعیت استان در روستاهای ساکن بوده‌اند. نحوه پراکندگی سکونتگاه‌های روستایی استان متأثر از شرایط جغرافیایی استان بوده است.

به شکل ۲-۵ توجه کنید، اغلب سکونتگاه‌های روستایی استان ایلام در کدام نواحی استقرار یافته‌اند؟ چه عواملی در نحوه استقرار سکونتگاه‌های روستایی نقش بیشتری داشته‌اند؟

تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی دو دهه گذشته در کشور منجر به اهمیت یابی نواحی غربی و جنوبی هم‌جوار با کشور عراق شده است؛ به‌نحوی که در آن نواحی جمعیت روستاهای نسبت به گذشته بیشتر شده و اسکان دوباره جمعیت روستایی را به دنبال داشته است.

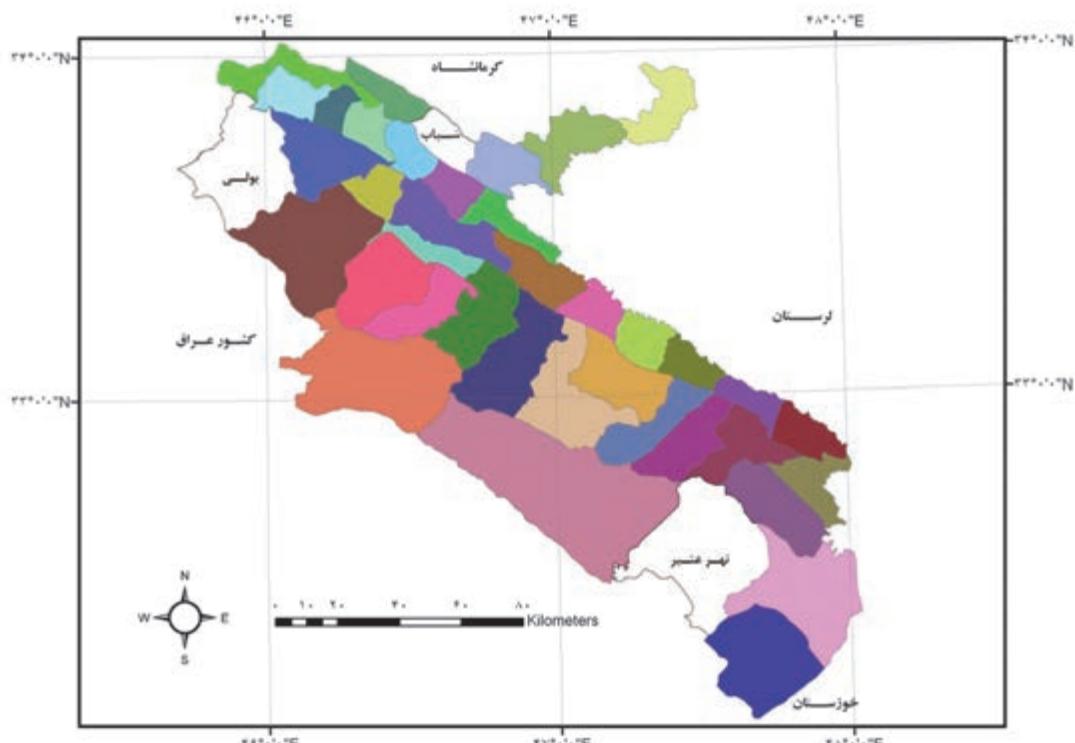


شکل ۲-۵ - نقشه پراکندگی روستاهای استان ایلام



جدول ۲-۲- مقایسه تعداد و جمعیت روستاهای در سه دهستان استان

دهستان	بیش از ۱۰۰۰ نفر	۵۰۰ تا ۹۹۹ نفر	۴۹۹ تا ۱۰۰ نفر	کمتر از ۹۹۹ نفر	خالی از سکنه	دارای سکنه	جمع	تعداد خانوار	کل جمعیت
دهستان نهر عنبر	۰	۴	۵	۰	۳	۱۲	۱۶	۶۲۲	۴۰۳۷
دهستان شباب	۲	۱	۱۴	۲	۱	۲۰	۲۱	۲۰۳۶	۱۱۰۴
دهستان بولی	۰	۰	۷	۳	۲	۱۷	۲۰	۳۶۳	۱۶۴۶



شكل ۲-۶- نقشه تقسیمات سیاسی بر حسب دهستان

فعالیت

چه رابطه‌ای بین موقعیت جغرافیایی دهستان‌های مورد مطالعه در شکل ۲-۶ و اطلاعات جدول ۲-۲ وجود دارد؟ نتایج خود را در دو سطر بنویسید.

-۱

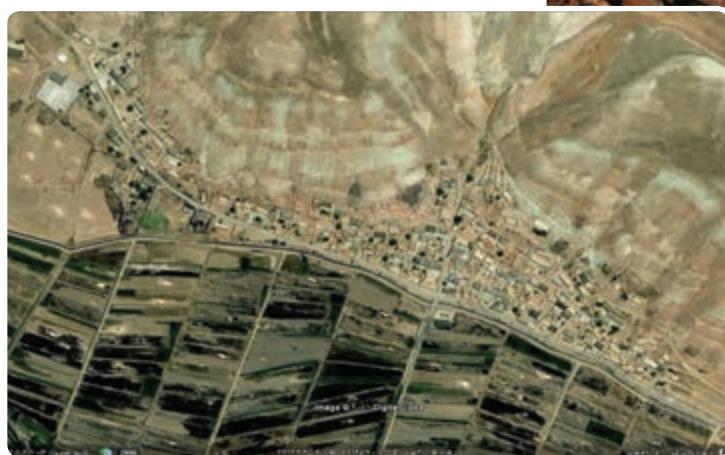
-۲

## جغرافیای انسانی استان

شکل روستاها: از نظر شکل ظاهری، روستاهای در استان ایلام بیشتر شکل متراکز (مجتمع) دارند. شرایط جغرافیایی استان از قبیل کمبود منابع آب و خاک منجر به شکل گیری روستاهای متراکز شده است. در نواحی مختلف استان روستاهای طولی (خطی) تحت تأثیر شرایط محیطی شکل گرفته است. شکل ناهمواری یعنی وجود دره‌ها و همچنین وجود رود و جاده منجر به شکل گیری روستاهای طولی در استان شده است.



شکل ۷-۲- نمونه روستای متراکز  
(روستای باولگ، شهرستان ملکشاهی)



شکل ۸-۲- نمونه روستای خطی  
(روستای لرنی، سیروان)

سؤال: آیا عامل مذهب (وجود امام زاده) در شکل گیری سکونتگاه‌های روستایی استان نقش داشته است؟ در نواحی دشتی استان ایلام متأثر از شرایط اقلیمی و همچنین ویژگی‌های اجتماعی و فرهنگی نوع خاصی از خانه‌های روستایی یعنی خانه‌هایی با فضاهای باز بیشتر شکل گرفته است. در سکونتگاه‌های روستایی این نواحی تراکم خانه‌های روستایی کمتر است.

به نظر شما چه عواملی در شکل گیری این سکونتگاه‌های روستایی دخالت داشته‌اند؟

در نواحی پایکوهی و کوهستانی استان طرح خانه‌های روستاییان با نواحی دشتی تفاوت دارد. در این نواحی شرایط محیطی ویژه ناحیه کوهستانی و محدودیت فضای سکونت منجر به شکل گیری سکونتگاه‌هایی با بافت فشرده‌تر و تراکم بیشتر مساکن شده است. با توجه به تفاوت‌های محیطی و اجتماعی و اقتصادی در نواحی مختلف استان، بافت سکونتگاه و قطعات زمین‌های زراعی در نواحی دشتی منظم‌تر از سایر نواحی استان است.



شکل ۲-۱۰- زمین زراعی نامنظم روستای حیوند، شهرستان سیروان



شکل ۲-۹- زمین زراعی منظم دشت عباس، شهرستان دهران

### فعالیت



به شکل‌های ۲-۹ و ۲-۱۰ توجه کنید، به نظر شما دلایل منظم و نامنظم بودن زمین‌های زراعی در مناطق دشتی و پایکوهی استان چیست؟

**مصالح ساختمانی مساکن روستایی :** با توجه به شرایط محیطی استان، مصالح ساختمانی سکونتگاه‌های روستایی در نواحی کوهستانی و دشتی تفاوت بارزی دارد.

در نواحی پایکوهی و کوهستانی استان بیشتر مصالح ساختمانی مورد استفاده روستاییان از سنگ و گل است. سقف خانه‌های روستاییان نیز مسطح است.

**سؤال :** به نظر شما مصالح ساختمانی مساکن روستاییان در نواحی هموار و دشتی استان بیشتر از چه موادی تشکیل شده است؟

امروزه به دلیل گسترش فناوری و ارتباطات بیشتر بین نواحی روستایی و شهری استان، مصالح مورد استفاده روستاییان استان ایلام دستخوش دگرگونی شده است و از این لحاظ تفاوت کمتری بین مصالح ساختمانی جدید مورد استفاده نقاط روستایی و شهری استان وجود دارد.

**منابع درآمد روستاییان :** بخش اعظم جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی استان، زندگی شان از طریق فعالیت‌های کشاورزی می‌گذرد. بهره‌برداری خانوادگی مبتنی بر مالکیت فردی، شیوه غالب تولید زراعی در جامعه روستایی استان است.

## جغرافیای انسانی استان

به طور کلی درآمد اصلی جمعیت روستایی استان مبتنی بر زراعت و دامداری است. باغداری، صنایع دستی و زنبورداری و... از دیگر منابع درآمدی روستاییان استان می‌باشد. با توجه به شرایط جغرافیایی و مکان استقرار سکونتگاه‌های روستایی استان، منابع درآمد روستاییان در نواحی مختلف تفاوت دارد. در روستاهای نواحی دشتی استان با بهره‌گیری از منابع آب و خاک، زراعت رواج پیشتری دارد. فعالیت دامداری و زنبورداری و همچنین صنایع دستی مبتنی بر بافت قالی، قالیچه و گلیم در کنار زراعت، از فعالیت‌های اصلی روستاییان نواحی پایکوهی و کوهستانی استان به شمار می‌رود.



شکل ۱۱-۲- منابع درآمد روستاییان

## زندگی شهری

شهرنشینی در استان ایلام به معنا و مفهوم امروزی آن مربوط به دهه‌های اخیر است. البته سابقه شهرنشینی بر اساس منابع تاریخی به دوره باستان برمی‌گردد. قدیمی‌ترین آثارسکونت در استان در تپه‌های علی کش و بزمده در دهلران کشف شده است و شهرهای سیروان (سراب کلان) و سیمره در دوره شهر مربوط به دوره ساسانی است، که در اثر وقوع زلزله و زمین لغزه در سال‌های ۲۵۸ و ۳۳۴ هـ. ق ویران و مترونک شده‌اند. لیکن از آن پس، به مدت بیش از یازده قرن (تا سال ۱۳۱۶) پیدایش شهر و توسعه زندگی شهری در ایلام به تأخیر می‌افتد و طی این مدت هیچ کانون شهری‌ای پدید نمی‌آید.



عوامل بازدارنده زندگی شهری در استان ایلام طی قرن‌ها عبارت‌اند از:

- ۱- موانع طبیعی و ناهمواری‌های ایلام
- ۲- موانع اجتماعی (فرهنگ، ایلی و کوچ‌نشینی)
- ۳- موانع سیاسی و دوری از مرکز قدرت و پایتخت‌ها
- ۴- موانع ارتباطی و موقعیت حاشیه‌ای ایلام و انزواجی جغرافیایی

### بیشتر پیدائیم



در سال ۱۳۱۶ روستای حسین‌آباد به ایلام تغییر نام داد و به عنوان مرکز شهرستان ایلام تبدیل شد. تنها کانون شهری ایلام تا سال ۱۳۴۵ شهر ایلام بوده است. سپس سه روستای دهلران، مهران، بدره نیز به مرکز سه شهرستان و الزاماً سه نقطه شهری تبدیل شدند.

دلایل پیدایش و گسترش شهرنشینی از سال ۱۳۳۵ (ه.ش) در استان ایلام عبارتند از:

- ۱- ایجاد نظارت و اعمال قدرت دولت بر مناطق دوردست
- ۲- ایجاد امنیت و کنترل نوار مرزی
- ۳- سیاست یکجاشین کردن عشایر در دهه‌های اول قرن حاضر
- ۴- ایجاد مراکز اداری - خدماتی

آیا عوامل دیگری علاوه بر موارد ذکر شده در پیدایش شهرهای ایلام مؤثر بوده‌اند؟ به کمک دیرین خود پاسخ دهید.



شکل ۱۲-۲- شهر بدره

## جغرافیای انسانی استان

بیشتر بدانیم



روستای سراب باع در آبدانان در سال ۱۳۸۸ به شهر تبدیل شد.



### فعالیت



- تعداد نقاط شهری ایلام در طول (۱۳۳۵-۱۳۸۵) چه تغییری کرده است؟
- به نظر شما هدف دولت از یک جانشینی کردن عشاپر ایلام چه بوده است؟

بیشتر بدانیم



تاریخچه پیدایش، رشد و گسترش شهر ایلام : در دوره قاجار، روستای ده بالا مقر حکومت حسین قلی خان ابوقداره بوده است که وی آنجا را حسین آباد نامید. در این زمان با احداث قلعه حکومتی، معابر، مغازه‌ها و خانه‌های اهالی، بافت شهر آغاز گردید. در دوره پهلوی اول در سال ۱۳۱۴ با تصویب هیئت وزیران، حسین آباد به ایلام تغییر نام داد، و به عنوان اولین شهر و مرکز فرمانداری ایلام شهرسازی آغاز گردید. روند توسعه کالبدی شهر ایلام تا سال ۱۳۸۵ در شکل (۲-۱۴) مشخص شده است.

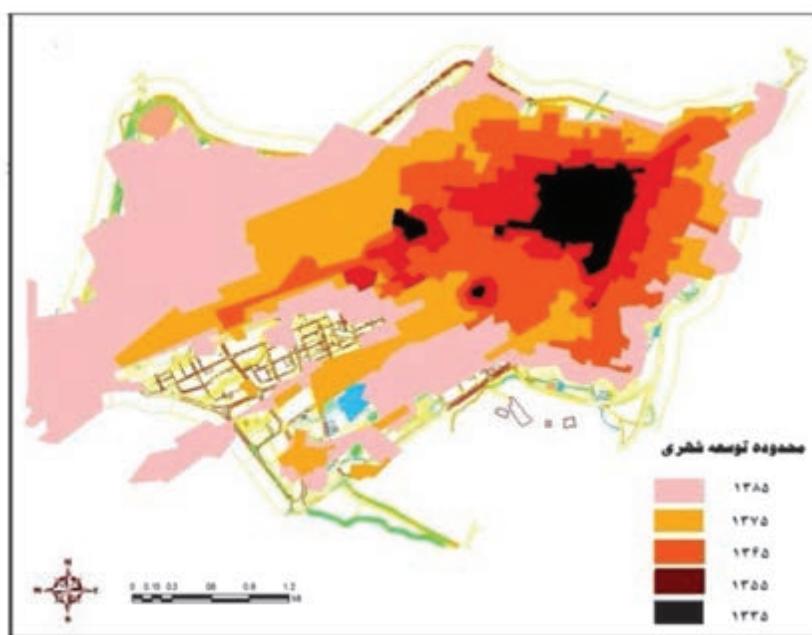


شکل ۱۳-۲- شهر ایلام

در توسعه و گسترش فیزیکی شهرهای استان عواملی چند مؤثر

بوده‌اند:

- ۱- مرکزیت اداری- سیاسی شهر
- ۲- تحولات نظامی و سیاسی در دهه اخیر
- ۳- عامل زمین شهری و بورس بازی زمین
- ۴- مهاجرت روستاییان و ساخت و سازهای غیرقانونی



شکل ۱۴- نقشه مراحل توسعه کالبدی شهر ایلام طی سال‌های ۱۳۳۵-۱۳۸۵

### فعالیت



- با توجه به نقشه ۱۴ محدوده شهر ایلام بین سال‌های ۱۳۳۵-۱۳۸۵ تاکنون چه تغییری کرده است؟
- به نظر شما جهت توسعه شهر ایلام با توجه به نقشه به کدام سمت امکان‌پذیر است؟ چرا؟
- کدام شهرهای استان جهت توسعه فیزیکی در آینده با موانع جغرافیایی مواجه‌اند؟

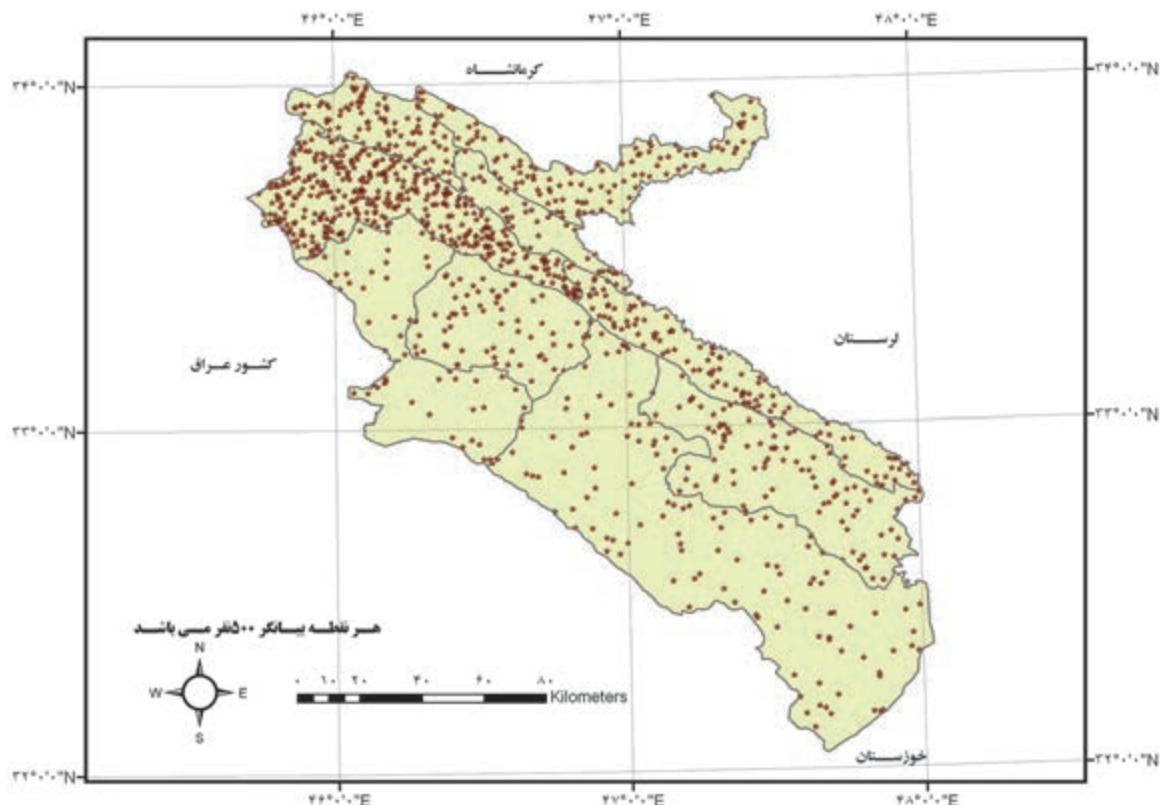
نقش شهرهای ایلام: شهرهای استان مرکزیت اداری- سیاسی را به‌عهده دارند و در حوزه نفوذ خود، عمدهاً نقش خدماتی دارند. البته شهر مهران به دلیل قرار گرفتن در مسیر تجاری و زیارتی عتبات عالیات با نقش بازرگانی و تدارکاتی به رشد و توسعه اقتصادی خود کمک می‌کند.

## جغرافیای انسانی استان

### درس ۸ جغرافیای جمعیت استان

#### پراکندگی جغرافیایی جمعیت

استان ایلام در سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰ دارای ۵۵۷۵۹۹ نفر جمعیت بوده است. جمعیت استان ۷٪ درصد از کل جمعیت کشور را در بر دارد. با توجه به شرایط جغرافیایی، توزیع و پراکندگی جمعیت در سطح استان یکسان نیست. در نواحی شمال و شمال شرق استان جمعیت بیشتری استقرار یافته است، در حالی که پراکندگی و تراکم جمعیت در شهرستان‌های جنوب و غرب کمتر از سایر نقاط استان می‌باشد. به نسبت فاصله گرفتن از نواحی مرزی با کشور عراق نقاط جمعیتی بیشتری وجود دارد.



شکل ۲-۱۵- نقشه پراکندگی جمعیت در استان ایلام



## فعالیت



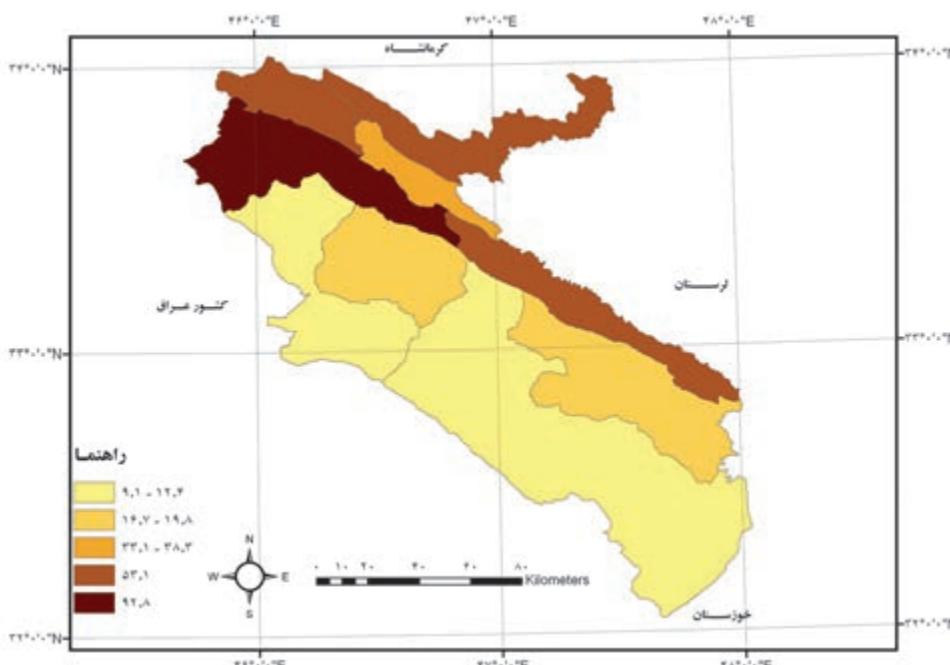
به نظر شما چه عوامل جغرافیایی در توزیع و پراکندگی جمعیت در استان مؤثر بوده است؟  
جدول را کامل کنید:

علل	تراکم جمعیت	نام شهرستان
.....	متراکم	ایلام
.....	پراکنده	دهلران
.....	.....	ایوان
.....	.....	سیروان

## ویژگی های جمعیتی استان

الف) تراکم نسبی جمعیت: با توجه به جمعیت استان در سال ۱۳۹۰، تراکم نسبی جمعیت استان برابر ۲۸ نفر در کیلومتر مربع بوده است.

به شکل ۲-۱۶ توجه کنید، این شکل تراکم جمعیت در شهرستان های استان را شان می دهد. با توجه به شکل، کدام شهرستان (حذف استان) پیشترین تراکم جمعیت و کدام کمترین تراکم نسبی را دارا می باشند؟ چه دلایلی را برای میزان تراکم جمعیت در استان می توانید ذکر کنید؟



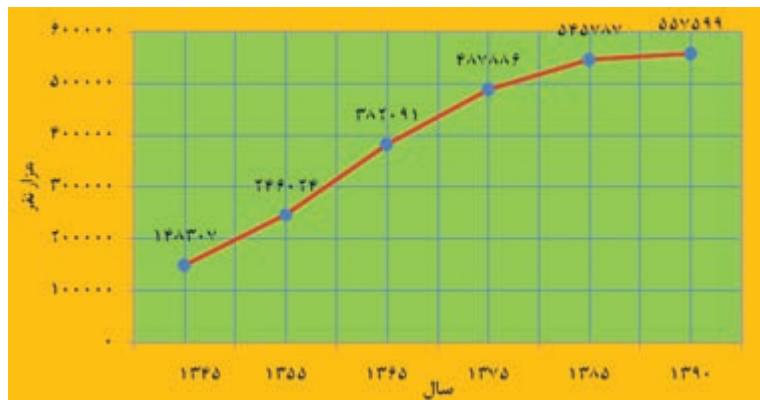
شکل ۲-۱۶— نقشه تراکم نسبی جمعیت استان

## جغرافیای انسانی استان

ب) روند افزایش جمعیت در استان : با توجه به نمودار شکل ۲-۱۷ و جدول ۲-۳ جمعیت استان در سال ۱۳۴۵ از ۵۵۷۵۹۹ نفر در سال ۱۳۹۰ افزایش یافته است . روند جمعیت استان در دوره های آماری در جدول ۲-۳ نشان داده شده است. از روند افزایش جمعیت در استان چه نتیجه ای می گیرید؟ دلایل آن را ذکر کنید؟

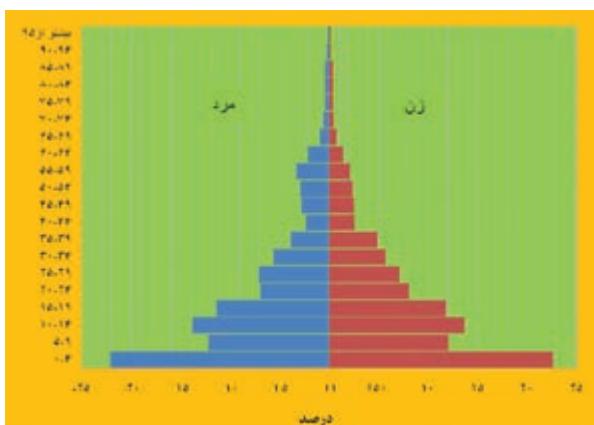
جدول ۲-۳- تغییرات و درصد نرخ رشد جمعیت استان ایلام

سال	جمعیت	درصد نرخ رشد سالانه	۱۳۴۵	۱۳۵۵	۱۳۶۵	۱۳۷۵	۱۳۸۵	۱۳۹۰
۵۵۷۵۹۹	۵۴۵۷۸۷	۴۸۷۸۸۶	۳۸۲۰۹۱	۲۴۶۰۲۴	۱۴۸۳۰۷	-	-	-
۰/۴۳	۱/۱۳	۲/۵	۴/۵	۵/۲	-	-	-	-

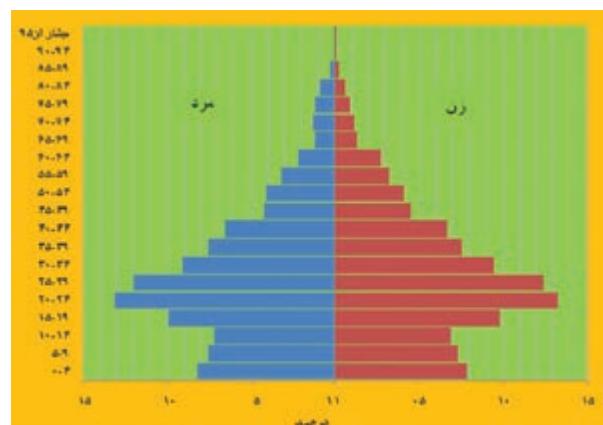


شکل ۲-۱۷- نمودار تغییرات جمعیت استان

پ) ساختار سنی و جنسی جمعیت استان : به شکل های ۲-۱۸ و ۲-۱۹ توجه کنید . تحولات جمعیتی در سه دهه گذشته منجر به تغییرات عمده در ساختار سنی و جنسی جمعیت استان شده است .



شکل ۲-۱۹- هرم سنی جمعیت استان ایلام سال ۱۳۹۰



شکل ۲-۱۸- هرم سنی جمعیت استان ایلام سال ۱۳۶۵



## فعالیت



با توجه به هرم‌های سنی استان در سال‌های ۱۳۶۵ و ۱۳۹۰ به سؤالات زیر پاسخ دهید:

- ۱- عمدۀ ترین تغییر در هرم سنی سال ۱۳۹۰ نسبت به ۱۳۶۵ چیست؟ دلایل آنرا بنویسید؟
- ۲- امید به زندگی در استان در سال ۱۳۹۰ چگونه است؟
- ۳- جمعیت فعال اقتصادی استان را در سال ۱۳۹۰ و ۱۳۶۵ با هم مقایسه کنید؟

جدول ۴-۲- جمعیت استان ایلام بر حسب جنس در گروه‌های عمدۀ سنی در سال ۱۳۹۰

درصد	جمع	زن		مرد		گروه‌های سنی
		درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۲۲/۴۳	۱۲۵۰۷۱	۲۲/۰۳	۶۰۶۲۳	۲۲/۸۲	۶۴۴۴۹	۱۴ سال
۷۲/۸۵	۴۰۶۲۱۹	۷۳/۶۵	۲۰۲۶۱۵	۷۲/۰۸	۲۰۳۶۰۴	۱۵-۶۴ سال
۴/۷۳	۲۶۳۰۹	۴/۳۲	۱۱۸۹۴	۵/۱۰	۱۴۴۱۵	+۶۵ سال
۱۰۰	۵۵۷۵۹۹	۱۰۰	۲۷۵۱۳۱	۱۰۰	۲۸۲۴۶۸	جمع

ت) مهاجرت: استان ایلام به دلیل عوامل اقتصادی، اجتماعی و طبیعی در طی سه دهه گذشته به صورت یکی از استان‌های مهاجر فرست عمل کرده است. لذا پدیده مهاجر فرستی یکی از مسائل جمعیتی استان محسوب می‌شود (جدول ۴-۵).

جدول ۵-۲- مهاجران خارج شده و وارد شده به استان طی دوره‌های آماری ۸۵-۵۵

دوره آماری	مهاجران وارد شده	مهاجران خارج شده	خالص مهاجرت
۶۵-۵۵	۱۰۸۳۹	۱۵۰۳۶	-۴۱۹۷
۶۵-۷۵	۲۲۳۸۰	۲۹۳۴۲	-۶۹۶۲
۷۵-۸۵	۳۷۲۹۲	۴۸۴۲۸	-۱۱۱۳۶

## فعالیت



با توجه به جدول ۶-۲ به سؤال زیر پاسخ دهید.

مهاجرت مردم استان بیشتر به کدام مراکز استان‌ها انجام گرفته است؟ دلایل آن را ذکر کنید.

## جغرافیای انسانی استان

بیشترین آنلاین



جدول ۶-۲- مهاجران خارج شده و وارد شده استان در دهه ۱۳۷۵-۱۳۸۵

مهاجران وارد شده			مهاجران خارج شده		
درصد	تعداد	نام استان	درصد	تعداد	نام استان
۲۴/۳۳	۹۰۷۵	کرمانشاه	۲۶/۳۱	۱۲۷۴۲	تهران
۱۸/۱	۶۷۴۸	خوزستان	۱۳/۹۹	۶۷۷۷	کرمانشاه
۱۷/۰۸	۶۳۶۹	تهران	۱۳/۶۶	۶۶۱۱	خوزستان
۷/۳۴	۲۷۳۹	لرستان	۲/۳۷	۲۶۰۱	لرستان
۳/۹۹	۱۴۸۸	کردستان	۲/۹۱	۱۸۹۵	مازندران
۳/۳۹	۱۲۵۹	همدان	۲/۴۹	۱۶۹۱	کردستان

شکل ۶-۲۰ روند تغییرات جمعیت روستایی و شهری استان را در پنج دوره سرشماری نشان می‌دهد.

بیشترین تعداد مهاجرت در استان، مهاجرت روستا شهری بوده است. آیا می‌توانید دلایل این نوع مهاجرت را در استان

بنویسید؟



شکل ۶-۲۰- نمودار تغییرات درصد جمعیت شهرنشین و روستانشین در استان ایلام



به تغییرات درصد جمعیت شهری و روستایی در شکل ۲-۲ توجه کنید و به سوالات پاسخ دهید.

۱- چه سالی جمعیت شهری از روستایی پیشی گرفته است؟

۲- در سال ۱۳۴۵ چند درصد جمعیت استان شهرنشین و چند درصد روستانشین بوده است؟ در سال ۱۳۹۰ چگونه است؟

پیامدهای مهاجرت به شهر ها در استان ایلام :

۱- تخلیه روستاهای از نیروی انسانی تأثیرگذار و مفید

۲- رشد مشاغل کاذب در شهرهای استان بخصوص مرکز استان

به نظر شما چه پیامدهای دیگری برای این نوع مهاجرت در استان ایلام می توانید ذکر کنید؟

### بیشترین

جدول ۷-۲- جمعیت شهری و روستایی استان بر حسب جنس در سال ۱۳۹۰

درصد	جمع	غیر ساکن	نقاط روستایی	نقاط شهری	جنسیت
۵۰/۶۶	۲۸۲۴۶۸	۷۲۲	۱۰۱۳۶۹	۱۸۰۳۷۷	مرد
۴۹/۳۴	۲۷۵۱۳۱	۶۵۴	۹۷۹۵۸	۱۷۶۵۱۹	زن
۱۰۰	۵۵۷۵۹۹	۱۳۷۶	۱۹۹۳۲۷	۳۵۶۸۹۶	جمع
	۱۰۰	۰/۲۵	۲۵/۷۴	۶۴/۰۱	درصد

جدول ۷-۸- جمعیت شهری و روستایی استان در شهرستان های مختلف در سال ۱۳۹۰

کل	روستایی	شهری	
۵۵۷۵۹۹	۱۹۹۳۲۷	۳۵۶۸۹۶	استان
۲۱۳۵۷۹	۳۵۲۴۵	۱۷۷۹۸۸	ایلام
۵۹۵۵۱	۳۴۲۸۸	۲۴۹۶۱	دره شهر
۶۶۳۹۹	۲۶۱۲۲	۴۰۲۶۷	دهران
۷۲۱۶۷	۵۱۱۲۸	۲۰۹۸۹	شیروان و چرداول*
۴۶۹۷۷	۱۷۷۶۹	۲۸۹۸۷	آبدانان
۴۸۸۳۳	۱۶۲۸۱	۳۲۵۱۸	ایوان
۲۲۵۸۷	۷۸۸۳	۱۴۵۵۹	ملکشاهی
۲۷۵۰۶	۱۰۶۰۱	۱۶۶۲۷	مهران

\* در سال ۱۳۹۰ شهرستان سیروان از شهرستان چرداول تفکیک نبوده است.